

više je nezamisliva dirigirana svijest, koja bi trebala zaustaviti svijet, da se vrti u krugu, i diktatura ne miriše više ni mnogima u vladajućem sloju, što se danas posebno dobro vidi u Čeho-Slovačkoj. U Jugoslaviji je komunizam bankrotirao i u psihološkom i u ekonomskom smislu, i umjetno podržavanje života osudjenom na smrt puko je igranje s vremenom. Stoga demokrati moraju imati što jasniji, otvoreniji i potpuniji program. Prije svega moramo osuditi teror i nasilje, i onaj, koji i dalje Udba prakticira u zemlji, i onaj, koji prakticiraju grupice samozvanaca, opravdavajući se domoljubljem. Dosta je bilo u prošlosti samozvanaca, koji su u ime naroda služili idejama i autoritetima, s kojima narod nema ništa zajedničkog; dosta je bilo izdajstava i zavaravanja narodnog povjerenja uvodjenjem u našu kuću trojanskih konja. Treba nas hrabriti činjenica, što naša omladina nije, unatoč svim pokušajima, alijenirana. Nju još treba do kraja osvijestiti, probuditi u njoj pravu domovinsku ljubav, čistu od šovinizma, koji Hrvati nikad nisu ni imali, jer *nikad na tuđe nisu pretendirali*, kao što se nikad nisu smatrali višim od ostalih. Volja hrvatskog naroda išla je i ide u tom smislu, da ne bude *podložan, niti dominirajući, nego slobodan, u svojoj kući*, ravnopravan s ostalim suverenim narodima. A mi smo kao stari narod sposobni voditi računa sami o sebi.

Stoga se ne smijemo zatvoriti u jedan isključivi sustav i u njemu se gušiti, ograničeni čak i u svojim konkretnim mogućnostima i sposobnostima, kao što je to slučaj sa svim totalitarnim ideologijama. Naprotiv, mi moramo razotkriti, i to prije svega, to što bi nas neposredno moglo ograničiti i ugušiti u idejama i nametnutim sustavnostima, a zatim i sve, što je takvo u našem ljudskom životu. Prije svega, moramo imati na umu, da diktatura pretvara narod u roblje i suprotstaviti joj demokratski izabranu vlast, koja će služiti narodu. A svaka važnija odluka mora biti donesena tek onda, kad je narod prihvati klasičnim putem tajnog glasanja. Hrvatska mora biti ponovno orijentirana k Evropi, jer je tu i do sada bilo njeno mjesto. K Evropi narodâ, koja će biti sutrašnja neminovnost. A dotle nam predstoji izgradnja naše nacionalne slobodne svijesti i suverenosti, kao neophodne škole, nakon koje se jedino može ući u Evropu. Upravo tu Evropu i suverenost i žele oni, kojima je dosta bilo trpjeti dugotrajne revizionističke eksperimente. Ovdje smo da živimo neposredno i po vlastitoj savjesti, a ne da ispunjavamo volju tirana i samozvanaca. To je bit fenomena okretanja ledja mladih komunizmu. Treba uvažiti njihovu zdravu volju. Oni su mladi, na mladima svijet ostaje.